

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Adversvs Omnia Catabaptistarvm Prava Dogmata Heinrychi Bullingeri lib. IIII

Bullinger, Heinrich

Tigvri, 1535

VD16 B 9759

Scripturae à pijs non contemnendae nec reijciendae

urn:nbn:de:hbz:466:1-35433

mensuram, adeò non spreuit sacram scripturam ut ex
 hac una omnia sua firmaret, iussitq; ut iudæi tum di-
 ctatum facta sua scripturis expenderent, Ioan. 5. Lucæ
 26. in Mosen & prophetas non in spiritus apparen-
 tes, oculos intendere iubet. Sadduceos redarguens Mar. 12.
 stendit erroris eorum hinc esse causam, quod scriptu-
 ras aut ignorent, aut negligant. Apostoli (ut ex Acto- Acto. 2.
 rum libro colligitur) ab initio spiritum sanctum uisi-
 bili quodam signo abunde receperunt, neq; tamen ob
 id scripturas sacras uel relinquunt uel contemnunt,
 neq; spiritum contra scripturas iactāt, sed suos sermo-
 nes scripturis potius probarunt & firmarunt, imò
 nil nisi ex scripturis prædicarunt. Hæc ex epistolis Pe-
 tri satis patent. Ioannes aperte docet, spiritus proban-
 dos esse num sint ex Deo, 1. Ioan. 4. Ex quo loco satis
 liquet spiritus probandos esse, neq; ita esse liberos ut
 catabaptistæ uolunt. Quomodo uero sint probandi
 spiritus, eodem loci satis clare habetur. Paulus in ter-
 tium cœlum usq; raptus, Euangelium suum à Christo
 Iesu didicit, uas dei electissimum, plenus spiritu dei &
 sapientia cœlesti, nihilo tamen minus coram Agrippa
 rege se extra Mosen & prophetas docuisse nihil te-
 statur Acto. 26. Galatarum epistola capite primo di-
 cit: Si ego aut angelus de cœlo aliud prædicauerit
 quàm à me audistis, anathema sit. Admoniturus Ti- 1. Timot. 4.
 motheum suum, docturusq; ut à falsis & erroneis do-

Strinis sibi caueat, ad lectionem scripturarum dirigit. Sed legatur 2. Timoth. 3. & uidebitur quæ sit catabaptistarum secta, & quid de spiritu & scripturis sentiendum sit. SIMON. Locus iste satis notus est, parumq; abest quin persuaseris. Sed hoc me torquet quod Paulus dicit spiritualem omnia diiudicare, neq; ipsum à quoquã iudicari. IOIADA. Cupio ex te scire de quo spiritu illic loquatur. SIMON. Ego uero ex te hæc audire malo. IOIADA.

2. Cor. 2.

Præcedentia uerba diligentius expende, sic enim dicit: Nos uero non spiritum mundi accepimus, sed spiritum qui est ex deo, ut sciamus quæ à Christo donata sunt nobis. SIMON. Quorsum uero hæc, quod Paulus de spiritu sancto loquitur? IOIADA. Quæro ex te an non idem spiritus scripturas sacras inspirauerit? SIMON. Idem omnino spiritus. IOIADA. Vnus ergo idemq; spiritus cum sit, de quo hic Paulus, & qui in scripturis loquitur, an non euici, Paulum per spiritualem nõ eum intellexisse, qui spiritum (nescio quem) iactat, interim scripturas sacras contemnit, sed eum qui per spiritum sanctum ducitur & regitur, ea uia scilicet, qua se scripturis sacris prodit & exprimit? Qui ergo scripturis sacris adeoq; inspirationi spiritus sancti reclamatione, spiritualis ille de quo Paulus loquitur esse non potest. Iam si spiritualis non est, neq; iudicare, sed iudicari debet.

Scriptura
inspiratio
sancti spiri-
tus est.

Catabaptiste

Catabaptistæ ergo nihil iudicare, sed uerbo dei iudicari & probari debent. An non tibi uidetur spiritus catabaptistarum alas amisisse?

Sed occurrūt alij duo loci, qui catabaptistas omnino compescunt. Prior est Actorum decimo de Cornelio centurione, qui licet electus dei esset, mittit tamen (ita edoctus ab angelo) nuncios qui Simonē Petrum accersant, ut audiat ab eo prædicationem de Christo Iesu saluatore. Quod si spiritus aboleret scripturas, consequens esset, hanc externam prædicationem & quidquid huiusmodi est, uana fuisse. Alter est Actorum 16. capite de Thessalonicensibus, qui audita prædicatione apostoli Pauli, in scripturis quotidie inuestigarunt, an hæc quæ prædicabat Paulus ita haberent: nequaquam id facturi, si spiritus scripturis sacris probandi non essent. Quod ergo hac de re tradunt catabaptistæ, omnino falsum et prauum est, Montaniq; errori nõ absimile. SIMON. Quid hoc monstris?

IOIADA. Motanus hic ante mille trecentos annos hereticus magnus fuit, qui ferè de spiritu loquutus est quemadmodum catabaptistæ. Nam hi uetustissimos & oblitos errores omnes tantum non reuocant, quod ex sequentibus deprehendemus. SIMON. Pergamus obsecro, & secundæ conclusionis firmamenta uentilemus. Hoc enim incredibile mihi fuerit quod tu tam confidenter affirmas, neminem

LIBER. I.

sanctorum, inuocatum sese in publicum prædicandi officium ingessisse unquam. Quid hoc aliud quàm, quod olim fecit pontifex Romanus, ueritatem à plebe abscondere, ut de hoc nemo, nisi docti, loqui audeat, quum tamen deus se paruulis non sapientibus mundi cognitum facit, Matth. 11. IOIADA. Perlibenter faciam quod petis, sed quod de doctis & simplicibus ingeris, prius diluam. Neq; enim conuenit ut hæc silentio pertranseam, id enim est quo simplicibus oculos præstringunt catabaptistæ.

DE SIMPLICITATE ET
eruditione.

SIMON.

IIII.
TRACT.

Matth. 11.

AN igitur hoc est oculos præstringere? Christus hoc dixit, quum patri gratias ageret quod tam alta & diuina mysteria non sapientibus, sed paruulis & simplicibus reuelasset. Deinde non doctos, sed simplices & idiotas in apostolos elegit, 2. Cor. 1. Non igitur opus est multa eruditione, quo quisq; est simplicior, hoc ad hanc prouinciam aptior erit. IOIADA. Facile liquet uos uerba Christi haudquaquam intelligere. Nam si per simplices eos intelligit, qui omni sapientia & eruditione carent (sic enim uos uerba Christi interpretamini) nimirum ad
angelium